

De grønne gründerne

Tomas Moe Skjølvold
Senter for energi og samfunn,
NTNU

Gard Hopsdal Hansen
Senter for energi og samfunn,
NTNU

ENERGI: Dagen før valget foreslo Lars Sponheim å omstrukturere departementene for å tilrettelegge for fornybar energi (Dagbladet, 13.09). Forslaget var ingen velgermagnet i en sørgelig polarisert og lite miljøfokusert valgkamp, men fortjener likevel vurdering. Vi mener det er en god idé. Vi håper Jens, Kristin og Liv Signe tar den på alvor når kursen for Soria Moria 2 skal stakes ut.

DET RETTES i dag mange ressurser og støtteordninger mot fornybar energi og miljøteknologi. Likevel opplever bransjen det politiske lederskapet som svakt. Olje- og energidepartementet har et overordnet ansvar for feltet. Dette tas på alvor, men entreprenørene hevder det er vanskelig å navigere farvannet hvor rammebetingelser oppstår og nå fram til riktige, kompetente beslutningstakere. Konkret handler dette om at mange departementer har interesser hva angår fornybar energi, miljøteknologi og deres rammebetingelser. Bygger du elbil bør du kjenne OED, MD, NHD og SD. Minst! For bioenergi bør du også forholde deg til LMD og KRD. Men, pass på – LMD og MD har sprikende oppfatninger av skogen som virkemiddel i klimakampen.

I FORBINDELSE med valget hadde mange i sektoren pågang fra politikere med behov for å klippe snorer. Med snorklipping følger valgflesk som veloppdragne gründere ikke sier nei til. I samtaler med oss er

det imidlertid mer grunnleggende organisatoriske grep som etterlyses. Når fornybar energi veies mot velferdsgarantisten olje og andre tunge strukturer, kan vi ikke være sikre på at behandlingen blir god nok. Tvetydighetene drypper ned i virkemiddelapparatet som må tilfredsstille mange behov, bare et fåtall av dem knyttet til fornybar energi. Kompetansen oppfattes ikke som spisset nok, og mange prosjekter går fløyten på grunn av manglende forståelse for den foreslåtte løsningen.

Det er vanskelig å lokke privat kapital til fornybar energi. De store prosjektenes kompleksitet og et fragmentert, tvetydig og uavklart rammeverk innbyr ikke til store investeringer. Bransjen etterspør samhandling og tydelig lederskap i kampen for grønne løsninger.

FRUSTRASJONEN blant grønne gründere er berettiget. Det er problematisk at embetsverk og virkemiddelapparat for fornybar energi er tuftet på institusjoner som primært skal ivareta andre interesser. Systemet er ikke laget for grønne entreprenører, og derfor resulterer deres vandring i maktens korridorer ofte i en tids- og ressurskrevende runddans av usikkerhet, tvetydigheter og uklare framtidssutsikter. Imens varmes planeten og vi finner nye, kløktige måter for å utvinne olje. Når en ny gammel regjering skal stables på beina er det til på tide å ruske opp i dette. Det er et godt forslag å samle kompetansen i et nytt, sterkt departement med ansvar for fornybar energi og miljøteknologi. Hvorvidt olje da flyttes til NHD, som Sponheim foreslår, eller fortsetter som eget departement må selvfølgelig diskuteres.

Det er vanskelig å lokke privat kapital til fornybar energi.

GRØNN FRAMTID: Mange grønne gründere er frustrerte over hvor vanskelig det er å få støtte til framtidssrettede og miljøvennlige prosjekter. Folkene bak Think har hatt varierende suksess med sine elbilmodeller opp gjennom åra. Foto: Scanpix

BÅDE FISKERI- og kystdepartementet og Landbruks- og matdepartementet jobber, som OED, med energi. Forskjellen er at deres energi måles i kalorier og ikke watt eller fat. Men, vi behøver ikke låse fornybar energi til olje fordi det dreier seg om energi vi ikke spiser. En like produktiv inndeling kan være å se på fornybar energi som representant for et energiregime på vei opp, mens olje representerer et regime som sakte er på vei ut. For å unngå at teknologier med ulike styrkeforhold og utviklingsbaner snubler hverandres bein kan det være lurt å skille dem før det er for seint.

Dette kan gi positive effekter. Lederskapet blir tydelig, vi får en minister for energi og miljøteknologi som ikke må ta hensyn til bakenforliggende interesser og gamle kommunikasjonskanaler. Mandatet blir entydig og effekten målbar; økt

bruk av fornybar energi og miljøteknologi. Samling av fragmentert kompetanse vil i seg selv være et gode, departementet vil kunne forme rammevilkår og virkemiddelapparat som er egnet til å møte utfordringene i bransjen.

FORNYBAR ENERGI- og miljøteknologi-sektoren snakkes om som helter, innovatører som kan redde oss fra framtidens klimagrusomheter. Vi er imponerte over bransjen, og tror det er realisme i optimismen. Erkjennelsen må imidlertid flyttes ut av de retoriske rekker og tas på alvor som selvstendig, viktig politisk domene. Det er mange måter å gjøre dette på, og grepene man tar må vurderes nøye. Fornybar energi og miljøteknologi er uansett temaer som rettferdiggjør et politisk løft ut av skyggen til de tunge interesser de i dag omkranses av.